

NR. 6

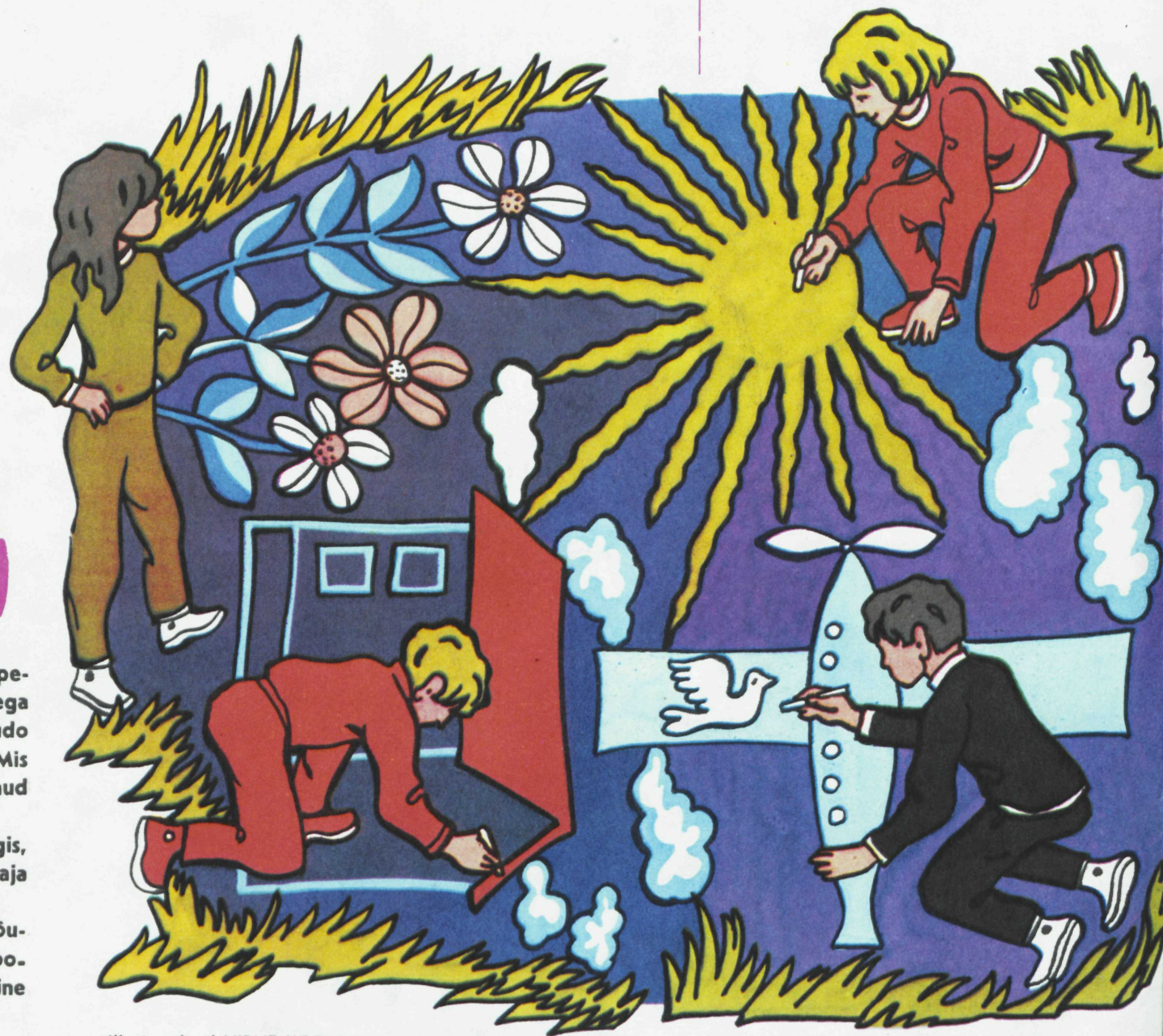
TÄHEKE

1977

MEIE
TÄHES

PÄIKE JA LILLED

Viiimasel koolipäeval ütles õpetaja Järv: «Kohtume teiega 1. juunil — lastekaitsepäeval.» Uudo vaatas küsivalt kaaslaste poole: «Mis päev see on!» Kuid seda ei teadnud päris täpselt ka teised tähelapsed. 1. juunil koguneti parki. Istuti ringis, klassijuhataja ringi keskel. Õpetaja Järv jutustas: «Täna on lastekaitsepäev. Meil, Nõukogudemaal, käivad kõik lapsed koolis ja lõpetavad keskkooli. Õppimine

Illustreerinud VIRVE KOTKAS

on meil tasuta, seda te teate ju.» Muidugi — see oli kõigile hästi teada. Õpetaja jätkas: «Jääb keegi teist haigeks, tuleb kohe arst ning ravib terveks. Ja ükski meie maa laps ei tea, mida tähendab tühi kõht. Kelle ja mille eest siis lapsi kaitsta!»

Siin tegi õpetaja pausi. Selle katkestas Väino: «Isa näitas mulle hiljuti ajalehepilti tšiiili lastest. Nad on kõhnad ja kurnatud. Isa ütles veel, et ka Aafrikas paljud lapsed nälgivad.»

«Jah, nii see on. Miljonid lapsed maailmas peavad kooliskäimise eest tasuta või ei saa oma vaesuse tõttu koolis käia. Suur osa lapsi kannatab pidevalt tühja kõhtu. Ka arstiabi eest tuleb kapitalistlikes riikides maksta.

Kõige suuremat muret ja kannatust toob inimestele aga sõda. Seepärast võitlevad heasoovlikud inimesed rahu eest. Nad tahavad, et kõik maailma lapsed saaksid õppida, oleksid terved ja rõõmsad nagu meil,» rääkis õpetaja. Nüüd jaotas õpetaja lastele värvilised kriidid. Kõik olid elevil, sest täna lubati joonistada asfaldile.

Ühise tööna valmis kooliaasta kauneim pilt. Sellel oli Väino lennuk, tiibadel suured rahutuvid, Arvo uus koolimaja, Linda päike, Vaike nukk, Virve lilled. Nüüd teavad tähelapsed kindlalt, mida tähendab lastekaitsepäev. Meie maal on see lastele pidupäev, kapitalistlikes riikides aga võitluspäev.

ELJU MARDI

TANTSUD SELGEKS!

Kõigepealt võetakse rivvi. «Tervist!» ütleb õpetaja, otsekui oleks algamas võimlemistund. Vastuseks aga...

Samm paremale — ja kummardus. Samm vasakule — ja kummardus.

Algab õpetaja Ellu Kaasiku kõige nooremate hoolealuste rahvatantsuharjutus. Kuid ega siin tule vähem vaeva näha kui võimlemistunnis.

«Vasak pool! Sammu marss!»

Kõige tähtsam on kehahoiak. Selg olgu sirge, pea püsti! Kuidas tantsija kõndima peab, seda näeb igaüks õpetaja pealt. Ja tema juba oskab, sest eks ta ole tänaste tantsijate emadeleisadelegi rahvatantsu õpetanud.

Kõnd varvastel. Poolkükkis. Jälle varvastel. Jooks. Põlvetoetajooks. Kehapöörded. Siis iga liiki sammud: hüpaksammud, galopisammud, vahetussammud, polkasammud. Tõepoolest — naha ajab hullemini kuumaks kui võimlas!

Aga kui järele mõelda, siis just neid samme ja liigutusi tuleb teha õpitavates tantsudes. Ning eelsoojendus on tantsijale niisama vajalik kui sportlasele.

Ja tantsud...! Tantsijate arvates on need nii mõnigi kord juba päris lutsalt läinud, aga õpetaja pole ikka rahul. Sest asju, mida kogu aeg meeles peab pidama, on palju. Käed peavad kõigil korraga liikuma. Kehakallutus peab õige olema. Partnerile peab otsa vaatama. Muusika taktist ei tohi maha jääda.

Ja rõõmsa näoga peab ka olema. Õpetaja silm on terav.

«Tiit — vale jalgl!»

«Aleksander, ära kiirusta!»

«Miks sa, Ene, maha vaatad!»

Mõni raskem koht tuleb üksikute paaride kaupa läbi tantsida. Vahei koguni mitu korda, enne kui õpetaja rahule jääb.

Nii läheb «Oige ja vasemba». Siis «Naljapolka». Ja jälle «Oige ja vasemba».

Täna on kohal kaksikümme kaks Türi Keskkooli mudilastantsijat. Igaüks neist teab, et koolinoorte laulu- ja tantsupeole Tallinna saavad kaasa kõige püüdlikumad. Ja püüdlikud on kõik. Või veel — kes siis ei tahaks suurele peole sõita!

Lõpuks on väikesed tantsijad päris väsinud.

«Hakkab juba minema!» ütleb õpetaja Kaasik, kui ollakse rivistunud tundi lõpetama. «Täna olid poistest kõige tublimad Jaanus ja Enn. Tüdrukutest Maigi. Aga Tiit peab endale selgeks tegema, kumb jalgl on vasak, kumb parem. Järgmine proov on neljapäeval kell pool viis. Nägemist!»

Samm paremale — ja kummardus. Samm vasakule — ja kummardus... Käratsedes pudeneb tantsurühm laiali. Õpetaja vaatab neile järele. Tragid lapsed, need noorimad. Usinad proovidel käima ja agarad harjutama. Kuigi muidu on kaunis kärsitud ja vallaust täis — nagu teise klassi lapsed ikka.

OSKAR TANNER

Illustreerinud
KARIN NIINEPUU

ASTA KASS

KELLA- KÄGU

Vana seinakell oli väga täpne. Kägu oli ka täpne. Iga kord kui suur osuti jõudis kaheteistkümne peale, lõi kägu kella-luugi lahti ja hakkas kukkuma. Aga ta ei kukkunud kaksteist korda, kuigi suur osuti oli kaheteistkümne peal. Kägu teadis, et tema peab kukkuma nii, kuidas väike osuti näitab. Ta vaatas iga kord ära, kuskohas väike osuti seisab. Kui väike osuti oli näiteks ühe peal, kukkus ta üheainsa korra ja hüppas kohe tagasi. Üle kaheteistkümne ei saanud ta kunagi kukkuda, sellepärast oskaski ainult kaheteistkümnene lugeda. Ta ei teadnud, et ka suuremaid numbreid on olemas. Aga sellest ei olnud midagi, sest muidu oli ta väga hoolas ja tragi lind. Ometi juhtus ükskord, kui kell sai neli, et

kägu ei tulnud siis kella seest välja. «Nüüd on ta vist küll magama jäänud,» arvas vanaisa. «Ja on ka tõesti raske päeval ja ööl valvata, et õigel ajal kella seest välja tulla.»

Aga kägu ei maganud. Ta haudus poegi välja. Muul ajal muneb kägu munad võõrasse pessa, aga kellakägu ei saa lennata võõra linnu pesa otsima. Sellepärast munes ta munad kella sisse. Vanaisa jättiski kella-pommi üles tõmbamata, et kell seisma jääks ja kägu võiks rahulikult munade peal istuda, muidu jahtuvad need ära.

Kell seisis ja kägu haudus. Ta istus kolm nädalat munadel ja igast munast tuli välja väike kellakägu. Kui keegi oleks osanud nendele ja teistele kägudele kellad ümber ehitada, siis oleks meil praeguseni igas peres käokell olemas ja me ei peaks ilmast ilma telefoniga õiget aega küsima.

Kellakäo pojad lendasid kõik aknast välja ja hakkasid kukkuma nagu juhtus. Kellaajast ei olnud neil aimugi ja numbreid nad ka ei tundnud.

Kui käopojad olid kellast lahkunud, tõmbas vanaisa kellapommi uuesti üles. Kell käis usinalt ja täpselt nagu ennegi, aga kägu enam kellast välja ei tulnud. Sellest sai vanaisa aru, et kellakägu on koos poegadega minema lennanud. See on toosama kägu, kes suvel metsas kaksteist korda järjest kukub, peab siis natuke aega vahet ja hakkab jälle otsast peale. Üle kaheteistkümne ei oska ta lugeda, aga teised käod ei oska niigi palju, nemad kukuvad niisama umbes.

OLIVIA SAAR

ÜKSPUHA

VENDA SÖELSEPP

RIKAS MEES

TUUL ON MAHE, SOE ON VESI,
VISKAN VAHVA TIRULI.
AGA PÄRAST VAIKSELT LESIN
KUUMAL LIIVAL SIRULI.

PIILUN PÄIKEST, SILMAD KISSIS –
TÄPSELT LIMONAADIKORK!
AGA VAHT ON RANNAS MIS SIIS?
– SELGE: KOOREVAHUTORT!

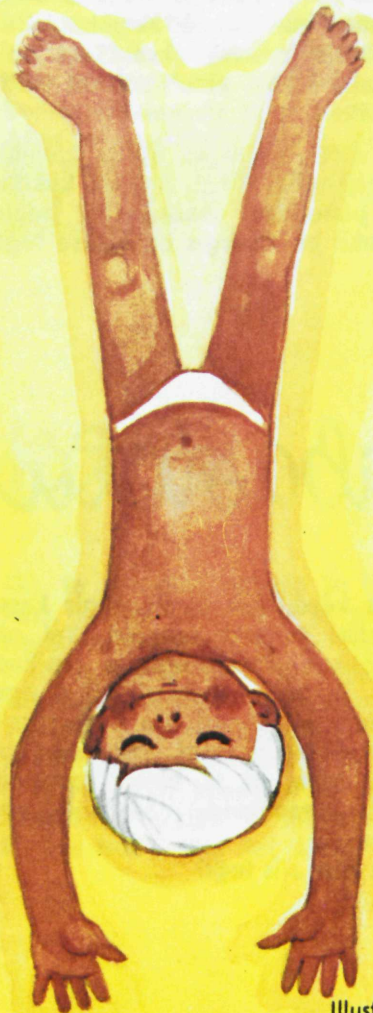
IGA LAINE HILJUKESI
ÜTLEB: USU, KUI VAID SAAD,
MA EI OLE MEREVESI,
OLEN SELGE LIMONAAD!

USUN! OLEN USKUND IKKA!
AINULT IGAKS JUHUKS TOON –
ET MA OLEKSIN VEEL RIKKAM –
ÜHE KÜLMA «ESKIMO»...

TUUL TÕI PILVE, ISE VÄSIS,
NÜÜD TA RÄNNUST NÕRK.
LINNA KOHAL RASKELT RIPUB
TIHE VIHMAVÕRK.

VÕRK ON SOOJAST SAJUST PINGUL,
KATKEB VÕRGUSILM.
PIISKU RABISEBKI MAHA –
OI, MIS TORE ILM!

LÕHNAV SADU KÜÜRIB MAJU,
PESEB PUHTAKS TEED.
KINGAD LIRTSUVAD – ÜKSPUHA!
NEED JU KEVADVEED.

Illustreerinud SILVI VÄLJAL

Fr. R. Kreutzwaldi
nfm. ENSV Riiklik
Raamatukogu

KALJU KANGUR

Kuningalossi

Kuningalossi pööningul elas kummitus. Ta oli tuhlanud selles lossis ringi juba palju aastasadu. Päeval magas ta, kõver kui kringel, vanas rõivakirstus, öösel aga kolis mööda lossirume.

Keskööl võis selgesti kuulda, kuidas ta tuli mööda treppe ja seisatas siin-seal uste taga. Kui aga uks avati, siis polnud näha kedagi.

Mõnikord kui kammerteener läks hilisöhtul, küünal käes, mööda võlvkäike keldrisse, puhuti tal järsku tuli ära. Kammerteener seisis värisedes kottipimedas ja aimas mingit valget hajuvat kogu itsitades nurga taha kaduvat.

Mõnikord jälle veeretati lossis vaate, teinekord krigistati kusagil hambaid. Ükskord jooksis köögist välja hirmust kahvatu kokk. Kummitus oli talle praeahjust vastu vaadanud, silmis suur kurbus.

Kõige rohkem tüütas kuningalossi kummitus kuningat. Vaevalt sai see voodisse heita, kui uksele koputati. Kuningas tõusis ja avas ukse. Seal polnud ainsatki hinge, ainult suured veidrad jalajäljed tulid ukseni.

Viimaks võttis kuningas nõuks kummistusest vabaneda. Ühel päeval kükitas ta juba pimeduse saabumisest peale neljakäpukil ja öösärgis oma ukse taga

Illustreerinud HELDUR LARETEI

Saabasteta

Elas kord ühes kuningriigis kass, kellel polnud saapaid. Tal oli ainult kollane lõngakera ja täpiline piimatass. Polnud sel kassil kingi ega kingalusikat, ei käinud too kass sussides ega kalossides ringi. Veel kordagi ei tulnud ette, et ta oleks kandnud ketse või kummikuid, säärikuid või sandalette...

Mida see kass siis tegi!

kummitus

koridorinurgas. Südaööl, kui trepist laskusid jälle sammud, peatudes tema ukse taga, kargas kuningas äkki oma peidukohast välja ja röögatas hirmuäratavalt. Siis heitis ta voodisse ja uinus rahulikult.

Kolmteist ööd ja päeva valitses lossis vaikus. Ärahirmunud kummitus istus lõdisedes lossipööningul suures rõivakirstus. Igal ööl nägi ta unes koledat hiiglast, kes luurab kuningalossi pimedais keldreis või varitseb pimedates koridorides.

Alles neljateistkümnendal päeval toibus kummitus sedavõrd, et võis jälle öises kuningalossis vähehaaval kummitama hakata.

kass

Oh, ta muudkui mängis ja hullas, see kass, ajades kõik sassi ja segi! Hommikust õhtuni ajas ta taga koiliblikaid ja kapsausse, kruvikeerajaid ja kubujusse, seebimulle ja teerulle, keedupotte ja kellakägusid, unekotte ja unenägusid, piparkooke ja mandleid ning rosinaid, kandleid ja vilepille ja sosinaid, vesikiile ja mesisiile...

Ei, mesisiilid jäid tal siiski taga ajama.

Miks?

Noh, ikka seepärast, et mesisiilid kolisid väga-väga ammu, juba möödunud neljapäeval minema. Nägin, kuidas nad tassisid oma suured meepurgid autole ja istusid koorma otsas, okkalised kuuehõlmad tuules lehvimas.

Nüüd pole seal kuningriigis enam ainsatki mesisiili.

ASTA PÖLDMÄE

Lind

Õhtul laskus lind alla maa peale, pani oma suured tiivad pehmelt kokku ja ütles: «Nüüd on teil öö. Nüüd magage.»

Viimase silmapilguni olid inimesed olnud töös: kaevanud maaki, lõhanud kive ja mägesid, ajanud vagu ja tagunud rauda, nii et maakera vappus käes. Nüüd vaatasid nad nõutult üksühele otsa — ööd polnud neil varem olnud. Ja rassisid igaks juhuks edasi. Aga juba oli nii pime, et üks tubli sepp lõi alasist mööda, üks rätsep õmbles kasukahõlmad pintsaku pihaoosa külge ja üks reisirong pööras segaduses Kaarepere jaamast Palamuse alevi vahele. Polnud midagi teha, tuli järele jätta.

Kiiruga loodi mõned õhtukoolid, aga juba oli hilja, juba oli pime, ja lapsed ei tundnud enam tähti ära.

Mõnel pool maa valgematel äärealadel, mida linnu tiib päriselt ei ulatunud katma, ilmus üksikuid õhtulehti, aga neiski ei õpetatud, mida teha öö enesega, kui see on juba kord käes.

«Meil ei ole öösärkegi!» hädaldasid ühed.

«Unimütsidest rääkimata!» tihkusid teised.

Paar last katsusid öö ÖÖ-dega võru veeretada, aga pimedas läksid täpid

kohe kaduma ja olid valusad nagu herneterad taldade all.

«See öö ei kõlba millekski!» jorisesid lapsed. «Öö-öö!»

Siis käis madal kohin nagu kõnesosin läbi latvade. Läks veelgi pimedamaks ja jahedamaks ning kohkunud inimesed olid pisikesed, pisemad kui mooniseemned mullal.

«Nähke und! Nähke und!» sosistas pea kohal suur lind naerdes.

Mõned jonnakamad kuulsid sellest «Sähke lund! Sähke lund!», töid kribinal-kribinal lumelabidad välja ja ajasid vildid jalga, ise rõõmsad, et nii lihtsa ja valge töö jaoks pole valgust vajagi.

«Nähke und! Nähke und!» sosistas lind jälle.

Hommikul oli taevast puhast, puhtam veel kui eile; üksainus must täpp püsis kõrgel päikese pea kohal. Täpp püsis paigal ja laulis.

Paljud inimesed rääkisid imelikest asjadest, mis nendega vahepeal juhtunud oli. Et nad on öösel ära käinud, näinud maid, millest neil varem aimu polnud. Mõned suured olid olnud väikesed ja mõned väikesed suured; mitmed haiged terved, mitmed kurjad lahked ja mitmed vanad noored. Ühel naisel, kel poeg merel, jootnud see kodus hobust, ja ühel emata lapsel olnud see öösel siiski olemas ja nad sõitnud kõrge koorma otsas kaugele. «Ja mitte keegi ei tulnud teda ära kutsuma,» kinnitas laps.

«Valetavad! Luuletavad omast peast!» karjusid ühed.

Aga teised kuulasid.

Kui vasarad öhtul vaikusid, tuldi kokku ja kõneldi veel. Ainult vähem, ainult tasemini. Inimesed, kes teadsid üksteise raua- ja künnitöid peast, said teada midagi veel. Pandi tähele, et unenäod ununevad kiiresti, kui neid teistele ei jutustata, ja hakati neid isegi üles kirjutama.

Trükiti esimesed raamatud.

Juhtus, et kündja keset tööd värskes vao äärde maha heitis ja sinisest taevast musta punkti otsis. Nagu päevast Põhjanaela.

Tekkisid esimesed unetud. Nad vahtisid läbi linnu tiivasulgede vilkuvaid üksikuid päevakübemeid, ootasid hommikut ja koostasid ajaviiteks tähekaarti. Oli unetuid, kes ühegi hinna eest polnud nõus avaldama oma öist tegevusala, ja üha sagedamini juhtus, et asjad, mida varem tehti terasest ja raske vaevaga, said valmis üleöö.

Igal öhtul laskus lind uuesti alla ja tänaseks on juba väga palju unenägusid teoks tehtud ja raamatuteks kirjutatud. Aga see, mille mulle jutustas üks väike poiss, on nii lühike ja lihtne, et see on kirja pandud ainult siin.

Illustreerinud ENE PIKK

LEELO TUNGAL

MÄGRA PRILLID

MÄGRA TÖÖTAR TAHAB

MUSTI PRILLE —

TÄPSELT SELLEISEID KUI EMAL —,

SEST ET VAADATA

NII PUUD KUI LILLE

VEIDI VALUS ON TEMAL

SELGE SUVISE ILMAGA

KAHE VESISE SILMAGA.

ENNÄE! — MÖÖDUBKI KUU VÕI PAAR,
JA MÄGRALAPSEL ON PRILLIPAAR!
PRILLID EES, VÕIB TA VAEVATA
URGU ENDALE KAEVATA.

LEILI ANDRE

ALGUS

ALGUS ON ATSILE

RASKE JA KOLE.

KÜLL OLEKS TORE,

KUI ALGUSI POLEKSI

KUI POLEKS ALGAMIST,

VALMIKS KÕIK RUTTU,

EI OLEKS PAHANDUST

EGA MUUD JUTTU.

PABER ENT NÕUAB

JA HÄDALDAB PLIIATS:

«MILLAL SEE ATS-POISS

KÜLL ALUSTAB VIIMAKSI!»

AGA KUI VAHETUND

ÕUELE RUTTAB,

HÕISSAI, SIIS ALGUS

ON KERGE JA TUTTAV!

PÄIKE

PÄIKEST TÄNA POLE NÄINUD.
ÄKKI LÄKS TA MAGAMA?
VOI PUGES PILVE TAHA TA,
ET KUUGA PEITUST MÄNGIDA?

VOI ISTUB TA SINISE PILVE PEAL,
TÄHED ÜMBERRINGI SÄRAMAS SEAL?
EHK KASTEPIISKU TA KORJAB?
EHK KUU EEST END VARJAB?

PIRET VIHULA,
Rakvere 1. Keskkooli
II-b klassi õpilane

SUVEHOMMIK

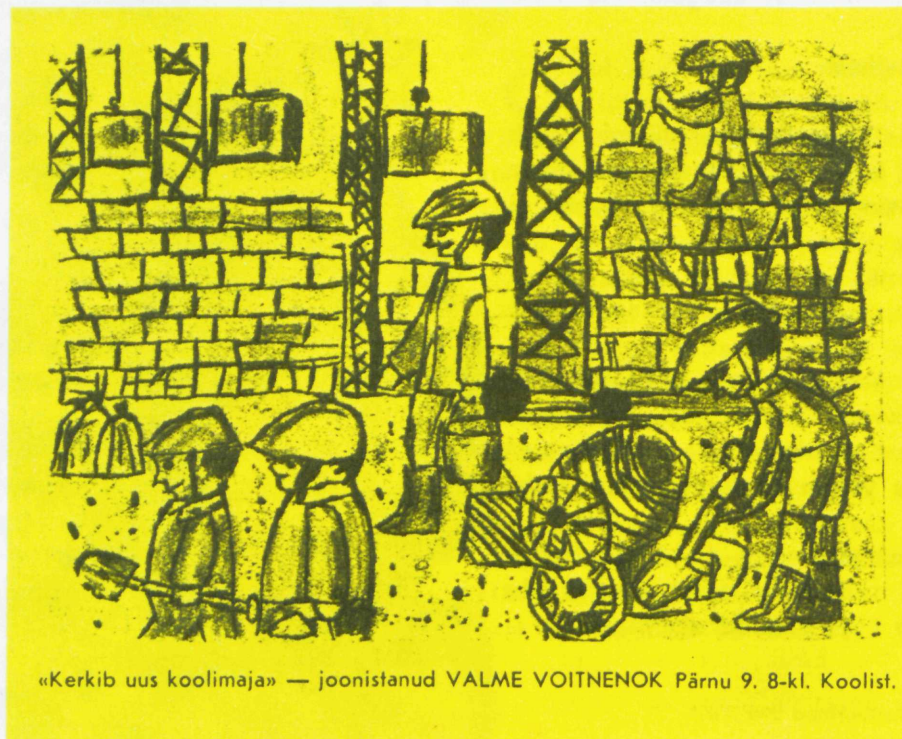
Päike paistab. Ema paneb
pesu kuivama. Muki valvab
pesu. Linnud laulavad. Järsku
hüppab rohu sees konn. Muki
haugub. Algab soe ja rõõmus
päev.

RITA HEINMAA,
A. Lauteri nim. Märjamaa Keskkooli
I-a klassi õpilane

SEEKORD KIRJUTAB MEILE
MAIRAM BULARKAJEVA
KIRGIISI NÕUKOGUDE
SOTSIALISTLIKUST VABA-
RIIGIST. SUURT OSA MAI-
RAMI KODUVABARIIGIST
HÕLMAB HIIGELMÄEAHE-
LIK TJAN-ŠAN. TJAN-ŠANI
JALAMIL AGA ON KÕR-
BEID JA POOLKÕRBEID,
ON STEPPE, KUS KARJA-
TATAKSE LAMBAID JA
HOBUSEID, ON METSI
NING ALPIAASU. MAI-
RAM ELAB GEORGIJEVKA
KÜLAS. SEAL KASVATA-
TAKSE PUUVILLA.

TEISEL POOL JÕGE

Minu koduküla taga voolab jõgi. See
on meie liiduvabariigi piiriks. Teisel
pool jõge on juba Kasahstan. Seal,
kasahhi külas, elavad meie head sõb-
rad, kasahhi poisid ja tüdrukud. Suvel
käime sageli koos matkamas või kor-
raldame muinasjutuõhtuid. Siis paja-
tavad sõbrad meile lugusid kavalast
kasahhist Aldar-Kossest, meie aga oma
Manassist. Tüdrukud küpsetavad pari-
male jutustajale autasuks suure piruka.
Pirukat sööme aga kõik koos.

«Kerkib uus koolimaja» — joonistanud VALME VOITNENOK Pärnu 9. 8-kl. Koolist.

LINNUD

KÄGU KUKUB: «KUKU, KUKU,
ÄRA AINULT ALLA KUKUI!»
KÄGU KUKUB SEDASI,
KUKUB AINA EDASI.
VARBLANE SIRISTAB: «SIRTS, SIRTS,
TÜDRUK, ÄRA OLE PIRTSI!»
VARBLANE SIRISTAB SEDASI,
SIRISTAB AINA EDASI.
LÖÖKE LAULAB: «LIIRI, LÖÖRI,
MA TEEN ÕHUS SUURE SÖÖRI!»
LÖÖKE LAULAB SEDASI,
LAULAB AINA EDASI.
KURG KLUUKSUB: «KLUU-KLUU,
ÄRA LENDAMA PEAB JUI!»
KURG KLUUKSUB SEDASI,
KLUUKSUB AINA EDASI.
LUGU ON NÜÜD SEDASI —
TEHKE ISE EDASI!

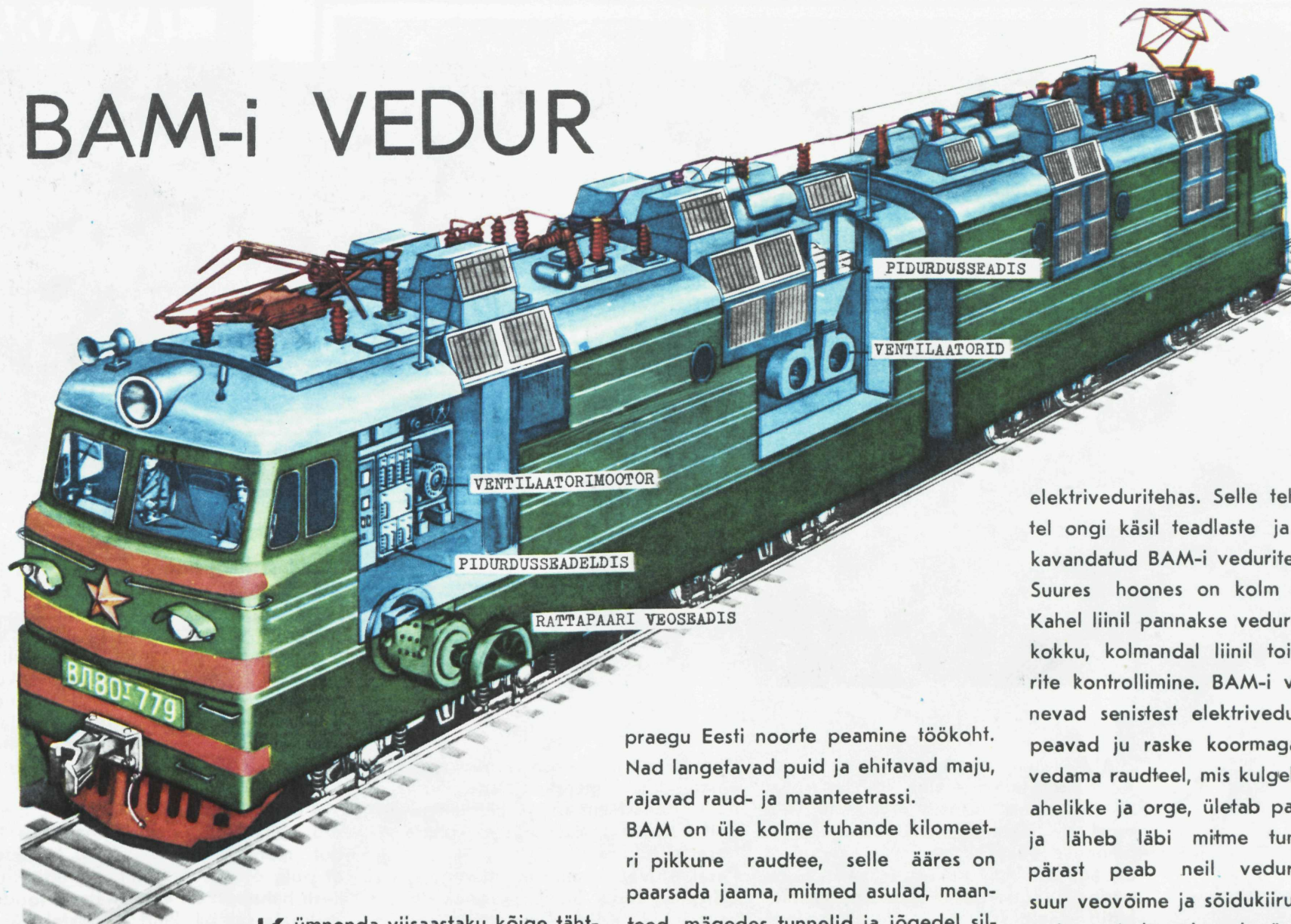
TARMO UUSTALU,
I-b klassi õpilane
Tallinna 44. Keskkooli

VALE

Elas kord üks tüdruk, kes armastas
valetada. Ta valetas kõigile — küll
õele ja vennale, küll onule ja tädile.
Ta valetas ka isale, tuttavatele ja män-
gukaaslastele. Kord valetas tüdruk
emale. Ema teadis, et see on vale, ja
hakkas Valet taga ajama. Kõik teavad
ju, et Valel on lühikesed jalad. Vale
ei jõudnud joosta ja ema sai ta kätte.
Küll ta palus, et teda lahti lastaks.
Töötas, et kunagi enam ei valeta. Ema
jäigi uskuma ja laskis Vale lahti. Aga
Vale valetas ikka edasi. Küll ta varsti
jälle kinni püüfakse!

MARIS REBANE,
Kuldre 8-kl. Kooli
III klassi õpilane

BAM-i VEDUR

K ümnenda viisaastaku kõige tähtsam töö on Baikali—Amuuri raudtee rajamine. See on meie maa kommunistlike noorte löökehitus, millest võtab osa ka Eesti noorterühm. Keset kauge Siberi männimetsa asub Novõi Uojani asula. Seal ongi

praegu Eesti noorte peamine töökoht. Nad langetavad puid ja ehitavad maju, rajavad raud- ja maanteetrassi.

BAM on üle kolme tuhande kilomeetri pikkune raudtee, selle ääres on paarsada jaama, mitmed asulad, maanteed, mägedes tunnelid ja jõgedel sillad. Nende kõigi ehitamiseks on jäänud aega veel veidi üle kuue aasta. Ent juba mõeldakse ka veduritele, mis hakkavad BAM-il kauba- ja reisironge vedama.

Rostovi oblastis, Novotšerkasskis, on

elektriveduritehas. Selle tehase töölisel ongi käsil teadlaste ja inseneride kavandatud BAM-i vedurite ehitamine. Suures hoones on kolm tootmisliini. Kahel liinil pannakse vedureid osadest kokku, kolmandal liinil toimub vedurite kontrollimine. BAM-i vedurid erinevad senistest elektriveduritest. Nad peavad ju raske koormaga vaguneid vedama raudteel, mis kulgeb piki mäeahelikke ja orge, ületab palju jõesildu ja läheb läbi mitme tunneli. Seejärel peab neil vedureil olema suur veovõime ja sõidukiirus ning võimalus vajaduse korral väga ruttu pidurdada. Veduril on kaheksa elektrimootorit, millel kokku 9000 hobuse jõud. Pildil näed ka mõningaid seadmeid, mis võimaldavad veduril kiiresti pidurdada.

EINO TALI

Merelindude seas on vähe neid, kes inimese elus ja olemasolus nii tähtsat osa oleksid etendanud, kui omal ajal etendas hahk. Teda ennast tunnevad vähesed, tema udusulgedest on aga kuulnud paljud. Haha udusulgedega vooderdatud riided, magamiskotid ja telgid on päästnud nii mõnegi polaaruurija ja mägironija kindlast külmumissurmast. Teist nii head «vatti» soojade riiete õmblemiseks ei ole leiutatud tänapäevani.

Hahk elab merel. Kuivale maale tuleb ta ainult selleks, et ehitada endale pesa, muneda pessa munad ja pojad välja haududa. Kui pojad koorunud,

lähevad nad juba paari päeva pärast emaga koos merele. Mitte kuskil ei tunne hahad ennast nii kindlalt ja julgelt kui merel, kus neid ei kohuta vihasedki marud.

Pesal istuvat emahahka on õige raske märgata. Tema hallikirju sulekuub on kaitsevärvi. Kõige kaugemale paistab hahama särav silm, mis liginejat kahtlustavalt vaatab. Isahaha sulekuub on värvikirevam, sest tema ei pea ju varjama oma kehaga mune. Kui emahahk ligineja jalgade eest lõpuks lendu tõuseb, tuleb tema saladus päevavalgele: suurte rohekashallide munadega pesa, mis vooderdatud pehmete sulgedega.

Pesadest ongi kogutud suled, mis hahale kunagi suure kuulsuse töid. Eriti palju koguti hahasulgi Islandil. See on saareriik Atlandi ookeanis. Islandil rajati koguni hahafarme — meelitati hahkasid mere ääres kindlatesse kohtadesse pesitsema ja kaitsti siis neid pesitsuspaiku igasuguste vaenlaste eest. Parimate hahafarmide rajajatele ja pidajatele maksis Islandi valitsus preemiat.

Ka Eesti rannikul ja meresaartel pesitseb hahkasid. Viisandi linnuriigis leidub mõnel saarel nii palju hahapesi, et pole õieti kohta, kuhu astuda. Rohkesti hahapesi on veel Matsalu looduskaitseala saartel, kuid ka teistel Väinamere ja Soome lahe saartel, kus liigub vähe inimesi ega ela rebaseid, kes haha ja ta munade peale väga maiad.

Tänapäeval on hahk meil ja ka mujal maailmas looduskaitse all.

FRED JÜSSI

Autori fotod

PAIGUTA KOKKU
ÕIGED SÕNAPOOLED!

KORV
KERGE
JÄÄ
SUUSA
VIIE
LAUA
ILU

UISUTAMINE
TENNIS
HÜPPED
PALL
JÕUSTIK
HOKI
VÕISTLUS

JUURESOLEVAD TAB-
LOOSEISUD ON PÄRIT
VÕRKPALLI-, JÄÄHOKI-
KORVPALLI- JA JALG-
PALLIVÕISTLUSTELT.
LEIA IGALE SPORDI-
ALALE ÕIGE TABLOO!

1

DUNAMO
(KIIEV)TORPEEDO
(MOSKVA)

1

98

SPARTAK
LENINGRAD

97

ŽALGIRIS
(KAUNAS)AKSK
7KRISTALL
(SARAATOV)
2AVTOMOBILIST
DNEPROPETROVSKKALEV
TALLINN

KALENDER LÕIKA JÄMEDAT ÄÄRJOONT MÕDDA VÄLJA
JA VOLDI VAHEJOONI PIDI KUUDE KAUPA KOKKU

juuli

E	4	11	18	25
T	5	12	19	26
K	6	13	20	27
N	7	14	21	28
R	1	8	15	22
L	2	9	16	23
P	3	10	17	24

august

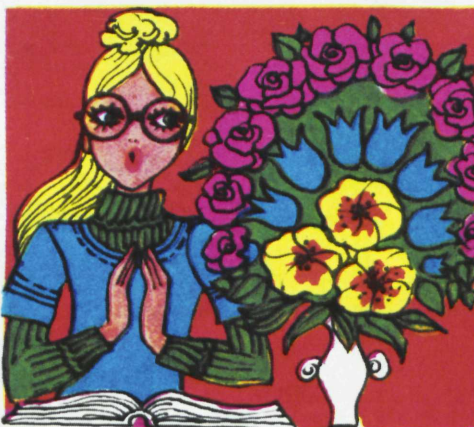
E	1	8	15	22	29
T	2	9	16	23	30
K	3	10	17	24	31
N	4	11	18	25	
R	5	12	19	26	
L	6	13	20	27	
P	7	14	21	28	

september

E	5	12	19	26
T	6	13	20	27
K	7	14	21	28
N	1	8	15	22
R	2	9	16	23
L	3	10	17	24
P	4	11	18	25

SEE RIBA LIIMI SEPTEMBRIKUU VÄLISSEVA ALLA

oktoober

E	3	10	17	24	31
T	4	11	18	25	
K	5	12	19	26	
N	6	13	20	27	
R	7	14	21	28	
L	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30

november

E	7	14	21	28
T	1	8	15	22
K	2	9	16	23
N	3	10	17	24
R	4	11	18	25
L	5	12	19	26
P	6	13	20	27

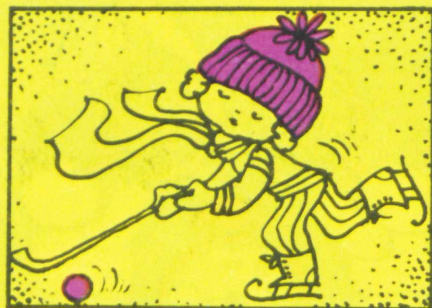

detsember

E	5	12	19	26
T	6	13	20	27
K	7	14	21	28
N	1	8	15	22
R	2	9	16	23
L	3	10	17	24
P	4	11	18	25

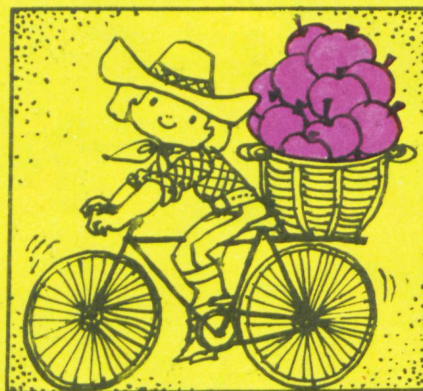
SEPTEMBER

1. tarkusepäev; algab uus õppeaasta
19.—25. Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäevale pühendatud pioneeride ja koolinoorte hoogtöönädal
22. Tallinna fašistlikest röövvalutajatest vabastamise aastapäev
23. kell 6.30 algab sügis
25. sept.—25. okt. matk «Tere, sügis!»

DETSEMBER

5. NSV Liidu konstitutsiooni päev
22. kell 2.24 algab talv
29. lõpeb II õppeveerand
30. NSV Liidu moodustamise aastapäev
Kuu II poolel filminädal «Tere, talvi!»

AUGUST

6. 37 aastat tagasi võeti Eesti NSV vastu NSV Liidu koosseisu
aug. lõpp—sept. algus filminädal «Tere, kool!»

NOVEMBER

4. lõpeb I õppeveerand
7. Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäev
10. algab II õppeveerand

JUULI

- 1.—3.**
V. I. Lenini nimelise Üleliidulise Pioneeriorganisatsiooni 55. sünnipäevale ja Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 60. aastapäevale pühendatud vabariiklik koolinoorte laulu- ja tantsupidu
21. Eesti NSV 37. aastapäev

OKTOOBER

2. õpetajate päev; pioneeride üleliiduline raadiorivistus
29. Üleliidulise Leninliku Kommunistliku Noorsooühingu sünnipäev
Kuu II poolel algab «Tähekesed» joonistus- ja kirjandusvõistlus

Elju ja Ene ja Anne ja Lembit ja Eino — ja kes nad seal kõik olid — vaatasid just Mõmmi-saadet, kui televiisor äkki sädelema löi ja ekraanile ilmus munajas tegelane, kaks keerdus sarve otsaes.

«Kiire kogunemine!» kostis veider piuksuv hääl. Ja ümmargune tegelane viipas kutsuvalt.

«Mida see siis tähendab!» imestasid Anne vanemad.

«Uus pill, aga juba jukerdab,» muretses Ene isa.

«Soome programm vist segab,» poriseti Elju kodus. Aga et Mõmmi-pilt kohe tagasi tuli, siis rohkem ei pahandanud keegi. Isad-emad ja vanaisad-vanaemad seadsid end mugavamalt istuma ega pannud tähelegi, et Elju ja Ene ja Anne ja Lembit ja Eino — ja kes nad seal kõik olid — justkui käsu peale vaikselt toast õue libisesid.

Klaabu ootas oma sõpru kurepesa juures.

«Ekstra klass!» hüüdis Eino juba kaugelt. «Kiirem kui pioneeri-ahel. Kuidas sa seda korraldasid!»

Klaabu lõi tagasihoidlikult käega.

«Lihtsalt väike krimblimäng. Üks pisike antenni otsesideühendus.» Ja lisas kohe krapsakalt:

«Teeme nüüd kähku. Enam ei või minutitki oodata. Tõusutund on käes.»

Kooliaed lõhnas sooja mulla, mustsõstralehtede, tomativõrsete ja veel millegi noore ning värske järele. Õunapuude vahel õõtsutasid tulbid päid. Aga Eljul ja Enel ja Einol ja Annel — ja kes nad seal kõik olid — ei olnud lillede jaoks silmi. Nad kiirustasid aia kaugemasse soppi, kükitasid pika

peenra kõrvale ning jäid hinge kinni pidades ootama. Klaabu oli kutsunud neid tõesti õigel ajal. Imeheitk oli käes. Otse Elju ees hakkas pikkamööda kerkima väike mullamügar. Siis liigatas muld paremal ja vasakul. Kivikesi, lehekõdu ja mullasõmeraid kõrvale lükates murdsid väikesed valkjad tõusmetipud teed õhu ja valguse poole. Ja lapsed andsid neile kilgates aina hoogu juurde.

«Pugege! Trügige! Tooge nina päikese kätte!»

«Niimoodi see siis on, kui taim ärkab,» pomises Klaabu peenravahe lontsides. «Niimoodi siis on, kui elu ärkab. Nüüd ei peata neid enam miski.» Tal oli kange tahtmine rääkida võimalikest, mis paari päeva eest oli kooliõue asfaltkattesse praod murdnud, kuid paraku polnud praegu kuulajaid. Lapsed olid ameti tõusmete lugemisega.

«Minu kümnest on juba seitse üleval!» höiskas Elju.

«Minu omadest on kaheksa näha!» kilkas Ene.

«Hurraa! Mul kõigil kümnel ninad väljas!» hüüdis Lembit mütsi õhku pildudes. «Kasvage aga julgesti, varsti toon teile kepik toeks.»

Keegi neist ei märganud, et Einot pole enam nende seas. Nutt kurgus, oli ta märkamatuult peenra juurest eemale nihkunud ja jooksis nüüd juba aiateel. Kaugemale Klaabust, kaugemale sõpradest, kaugemale hoogsalt kerkivast tõusmerivist.

Keegi ei saanud teda praegu aidata.

Keegi ei teadnud veel, et tema peenrajupil ei ole peale umb-rohu midagi tärkamas.

Keegi ei teadnud, et aiatöötunnis oli tema kõik kümme her-
netera suhu pistnud.

Illustreerinud AVO PAISTIK

Esikaanel KAISA PUUSTAKU
joonistus «Suvil».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Союза пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Таллин, 200 001, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101, Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 печ. листа. Заказ № 1473. Тираж 69 000.

ELKNÜ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 6 — 1977. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetus käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattiste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, tehniline toimetaja A. Aare, vanemkorrektor E. Orgmets.

Telefonid: vastutav sekretär 681-319; kunstiline toimetaja 681-321; koolilelu, teadus, tehnika 681-315; kirjandus, kirjad 681-317; korrektor 681-316; üldtelefon 681-318.

Laduda antud 29. IV 1977. Trükkida antud 23. V 1977. Trükiarv 69 000. Offsetpaber nr. 1, 60×90/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 265. MB-03157. Tellimise nr. 1473. EKP Keskkomitee Kirjastuse trükikoda, Tallinn, 200 001, Pärnu mnt. 67-a.

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231

SAAR INDIA OKEANIS

SRI LANKA on nii kaugel, et isegi siis, kui sul oleksid jalgas seitsmepenikoormasaapad, tuleks ikkagi tubli tükk aega astuda. Ja ega sa kuiva jalaga kohale saaks. See riik asub saarel, mille ümber laine-
tab India ookean.

Selles saareriigis kasvavad lopsakad palmimetsad, kus võid elevanti kohata, kasvavad kautšukipuud, mille mahlast tehakse kummi, ja laiuvad teeistandused. Mäepöüest aga leitakse kalliskive, millega ehitakse sõrmuseid ja kaelakeesid.

Sri Lanka elanike muinasjutuliseks esivanemaks olnud vapper lõvi. Ning seepärast on lõvikujutis riigi

lipul ja vapil. Rahvas on tõesti vapper. Mitu aastasada võitles ta välismaiste vallutajate vastu, kuni sai vabaks ja võis luua saarel oma riigi.

Kohaliku rahva peamiseks toiduks on riis. Seepärast on siin palju riisipõlde, mida pühvlitega haritakse. Kuna riis vajab kasvamiseks ohtralt vett, tuleb talupoegadel ja pühvlitel kündmise ajal sumada põlvini poris. Seda näedki pildil. Teisel pildil on Renuka Shamal. Ta on 12-aastane ja käib VI klassis. Pildil on ta koos sõbrataridega vahetunni aegu kooliöuel lõunaoodet võtmas.

MADIS TÄNAVSVUU